

Hylte kommun

Granskning av årsredovisning 2023

Lars Starck
Auktoriserad revisor

Pauline Ekdal
Revisor



The better the question. The better the answer.
The better the world works.



Syfte och omfattning

Bakgrund

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) och FAR, branschorganisationen för revisorer och redovisningskonsulter har gemensamt tagit fram en ny standard för kommunal räkenskapsrevision. Denna är tillämplig från och med 1 januari 2023. Standarden består av ramverk och anvisningar för att tillämpa International Standards on Auditing (ISA) och International Standards on Review on Engagements (ISRE) och beskriver förutsättningar för den kommunala särarten och de regler som sakkunniga biträden, däribland kommunala yrkesrevisorer och auktoriserade/godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag har att följa. Det sakkunniga bitrådets arbete innebär även en förskjutning mot mer granskning av intern kontroll. De sakkunnigas rapportering och kommunikation till de förtroendevalda att förändras där en del av rapporten blir mer lik en revisionsberättelse enligt ISA.
- Standarden utgår från revisorernas uppdrag i kommunallagen att bedöma om räkenskaperna är rättvisande och omfattar:
 - Översiktlig granskning av delårsrapport i enlighet med anvisning för tillämpning av International Standard on Review Engagements 2410 (ISRE 2410).
 - Revision av årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter enligt anvisningar för tillämpning av ISA samt av driftredovisning och investeringsredovisning enligt särskild tillämpningsanvisning av ISA 501. (Revisionsbevis – särskilda överväganden för vissa poster).
 - Granskning av sammanställda räkenskaper (om sådana finns) enligt särskild instruktion.
 - Granskning av förvaltningsberättelsen enligt särskild instruktion avseende de enligt LKBR obligatoriska delarna.

Syfte och omfattning

- Det finns ytterligare områden som ingår i sakkunnigas granskning av delårsrapport och årsredovisning som inte är reglerade i denna standard. Det gäller:
 - om kommunen efterlever balanskravet
 - om resultaten i delårsrapport och årsredovisning rörande god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.
- På uppdrag av kommunrevisionen i Hylte kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2023. Revisorerna har till uppgift att:
 - Pröva om räkenskaperna är rättvisande.
 - Bedöma om den är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i enlighet med god redovisningssed.
 - Bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål, kopplade till begreppet god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat.
- Vår granskning av årsredovisningen har omfattat sidorna 8-57. I vår granskningsrapport framgår omfattning och inriktning på granskningen, samt eventuella begränsningar.

Syfte

- Granskningens syfte har varit att bedöma om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Därutöver har granskningen syftat till att bedöma om rapporten ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023.

Genomförande

Granskningen har utförts enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. På följande sidor framgår en övergripande beskrivning av hur de olika granskningsmomenten har genomförts.

Resultaträkning

- Resultaträkningen har granskats utifrån vår planerade riskbedömning. Vi har gått igenom väsentliga rutiner för redovisningen, stickprovvis granskat verifikationer, stämt av skatteintäkter samt jämfört utfall mot föregående år och budget. Vi har vidare utfört analyser av data från ekonomisystemet och lönesystemet. I de fall väsentliga avvikelser mot budget och/eller föregående år har noterats har vi följt upp avvikelsen med kommunens redovisningsansvarige.

Analys av data från ekonomisystemet

- Vi har utfört relationsanalyser på väsentliga intäktsflöden för att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovvis granskat avvikande transaktioner samt följt upp intäkter mot avtal/beslut eller liknande.
- Vidare har vi kartlagt väsentliga kostnadsflöden i syfte att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovvis granskat avvikande transaktioner samt följt upp att kostnaden är rörelsegill, att underlaget är komplett och korrekt attesterat i enlighet med gällande attestordning samt stickprovvis följt upp mot ramavtal/direktupphandling.

Analys av data från lönesystemet

- Vi har utfört en analys avseende löner perioden 2023-01-01–2023-12-31. Vi har testat transaktioner och har därefter stickprovvis granskat mot underlag för att säkerställa att posterna blivit korrekt behandlade.

Genomförande

Balansräkning

- Balansräkningen har granskats utifrån vår planerade riskbedömning. Granskningen har skett med utgångspunkt i följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost stickprovsvis jämförts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och jämförelse med underlag från sidoordnade system har granskning genomförts av att poster värderats och periodiserats i enlighet med god redovisningssed.

Kassaflödesanalys

- Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

- Hylte kommun upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för juridiska personer där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således Bostadsstiftelsen Hyltebostäder.
- Vi har stickprovsvis granskat gjorda koncernelimineringar, justeringar och konsolidering av den kommunala koncernens enheter samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital. Vidare har vi via kommunens redovisningsansvarige inhämtat Stiftelsens årsredovisning som är nödvändig för konsolidering av de sammanställda räkenskaperna.

Genomförande

Noter

- Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa i allt väsentligt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Drift- och investeringsredovisning

- Vi har granskat drift- och investeringsredovisningarna och dess följsamhet till LKBR och RKR R 14 Drift- och investeringsredovisning.

01

lakttagelser från granskning av årsbokslut



Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

Krav	Bedömning	Kommentar
Aktuellt år ska jämföras med tidigare år och väsentliga förändringar ska kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som längre trender.		Årsredovisningen uppfyller kraven
Översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Upplýsningar ska också lämnas om privata utförare om de är av väsentlig betydelse.		Årsredovisningen uppfyller kraven
Upplýsningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.		Årsredovisningen uppfyller kraven
Upplýsningar om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplýsningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader, och årets resultat.		Årsredovisningen uppfyller kraven
Upplýsningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen.		Årsredovisningen uppfyller kraven
Utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk uppnått och följts.		Årsredovisningen uppfyller kraven

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

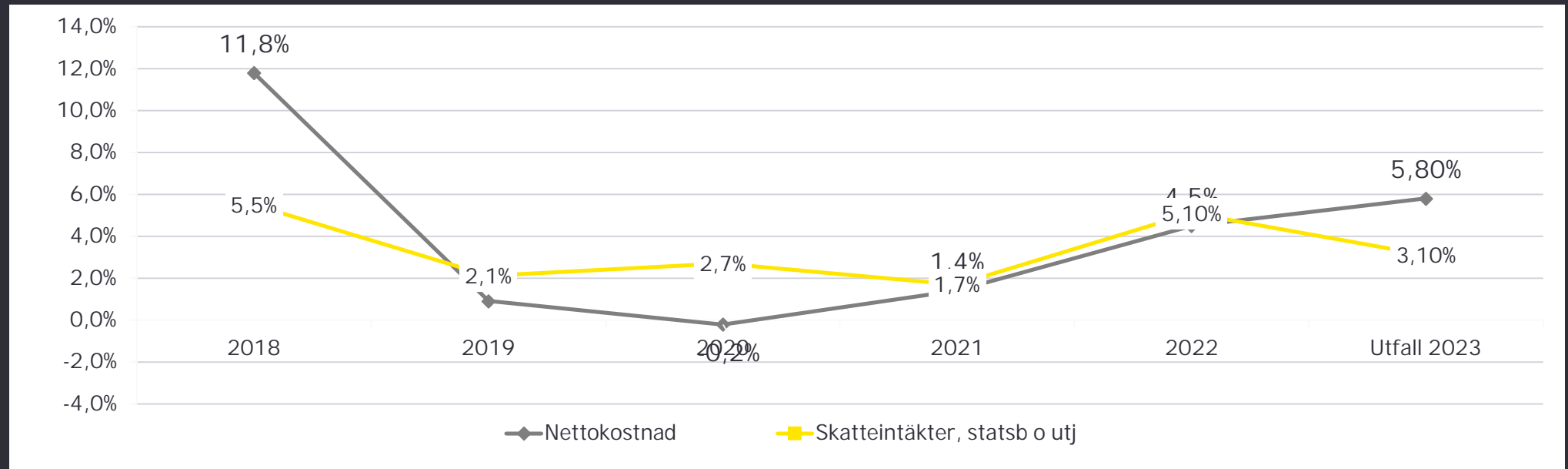
Krav	Bedömning	Kommentar
Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser ska följa ett föreskrivet schema. Standard för kommunal räkenskapsrevision anger att granskningen av balanskravsresultatet utgörs av kontroll av att uppställningen av balanskravsresultatet har skett i enlighet med LKBR 11 kap. 10-11 §§ samt RKR R 15, att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.		
Upplýsningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplýsningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas.		
Upplýsningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplýsningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker som och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.		

Resultaträkning - Utfall för 2023

Belopp i mnkr

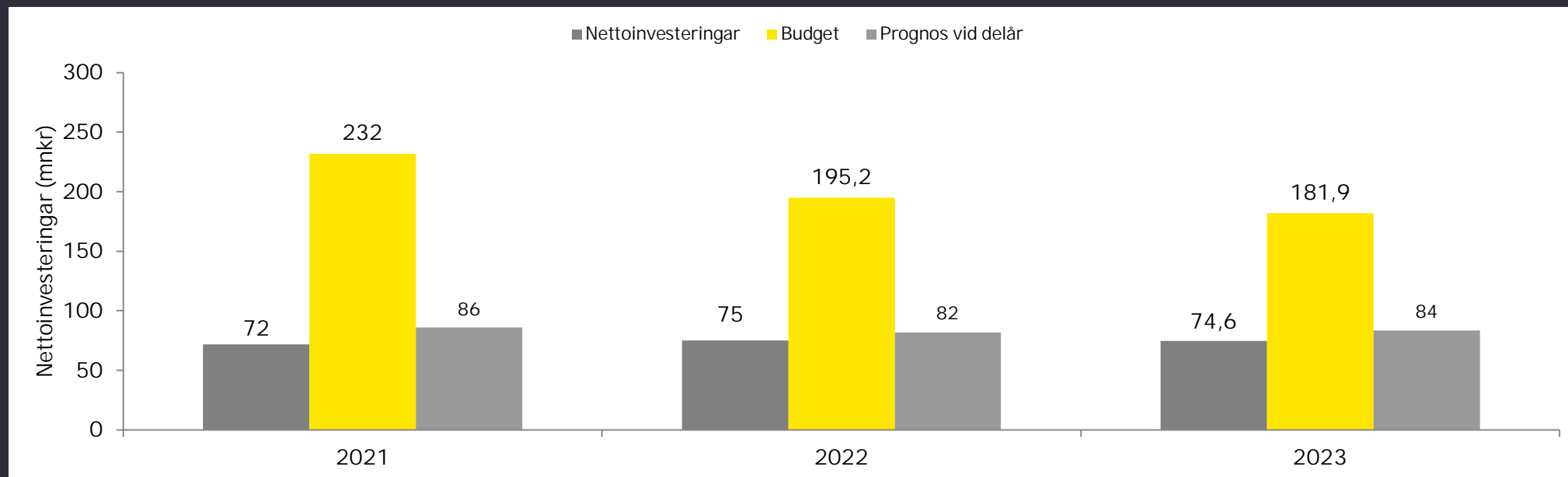
	Delår 2023	Prognos	Utfall	Budget	Utfall Koncern
Verksamhetens nettokostnader	-521,6	-781,4	-778,7	-767,6	-777,5
Skatter och generella statsbidrag	519,9	776,6	780,5	778,3	780,5
Verksamhetens resultat	-1,7	-3,9	1,8	10,7	3,1
Finansiella poster	-5,7	-8,7	-9,4	-3,5	-13,8
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	-7,3	-12,6	-7,5	7,1	-10,7
Jämförstörande poster	-	-	-	-	-
Nettoresultat	-7,3	-12,6	-7,5	7,1	-10,7

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling



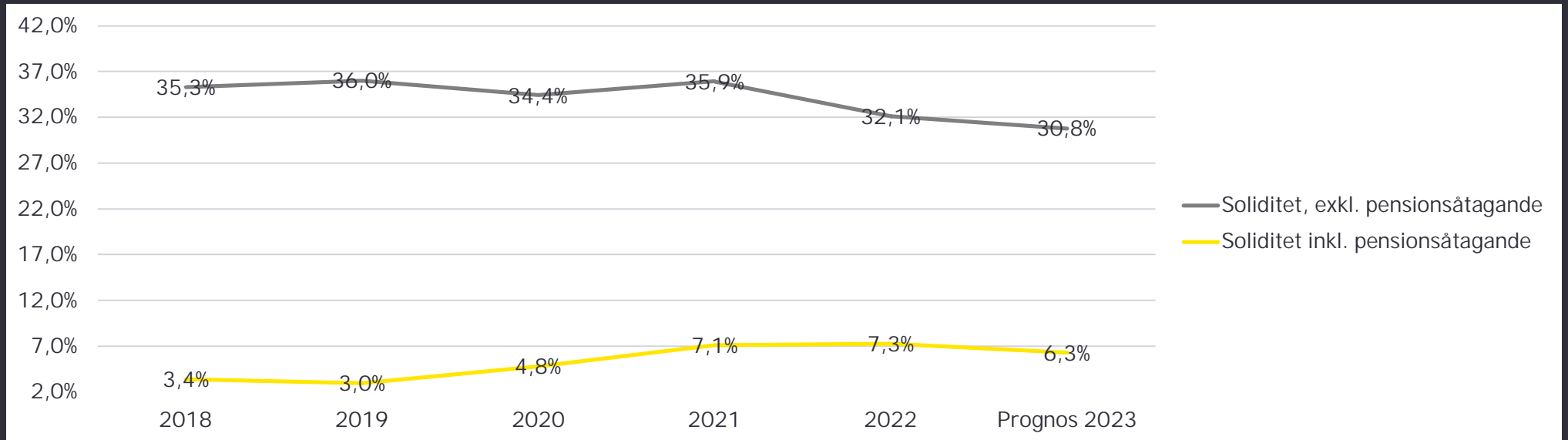
- Enligt prognosen i delårsbokslutet förväntades verksamhetens nettokostnader öka med 6,1% Under 2019 och 2020 har skatteintäkterna ökat mer än nettokostnaderna till följd av bland annat högre statsbidrag och tillfälligt minskade nettokostnader. Statsbidragen är högre även 2022 vilket visar att nettokostnadsutvecklingen över tid fortsatt är hög i förhållande till skatteutvecklingen. Minskat antal invånare påverkar utvecklingen av skatteintäkterna.
- Kostnadsökningarna beror bland annat på ökade pensionskostnader och skatteintäkterna på högre skatteunderlag för 2023.

Nettoinvesteringar



- ▶ Investeringar under 2023 uppgår till 74,6 mnkr i enlighet med prognosen inkl. exploateringar.
- ▶ Utfallet innebär en genomförandegrad om ca 41% i förhållande till den av kommunfullmäktige antagna investeringsbudgeten.
- ▶ Den totala avvikelserna är ca 107 mnkr och störst avvikelse är det på Landeryds Skola -54 mnkr och överföringsledningen mellan Landeryd och Hyltebruk -28,7 mnkr.

Soliditet



- Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, är lägre än förra året,
- Minskningen av Soliditeten mot föregående år beror på ökade långfristiga skulder och ett underskott i årets resultat.
- Soliditeten för kommunen påverkas således av investeringar och upplåning samt det årliga resultatet.

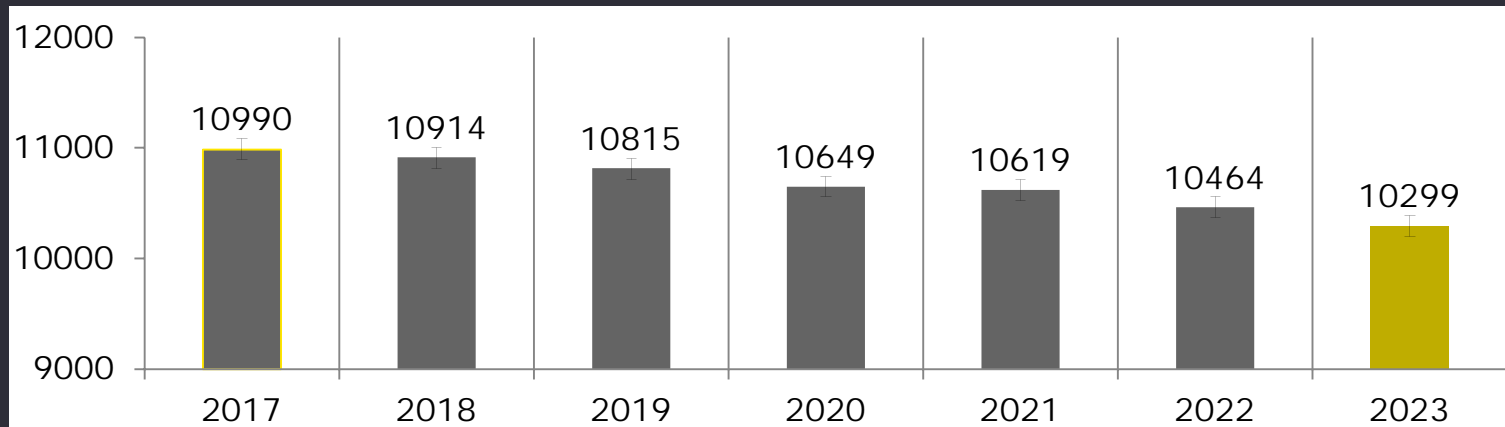
Nämndernas utfall - avstämning mot budget och prognos vid delåret

Belopp i mnkr	Budget	Utfall 2023	Budget- Avvikelse (utfall)
Kommunfullmäktige	-0,9	-1,0	-0,1
Kommunstyrelsen	-64,3	-65,9	-1,6
<i>Varav kommunfastigheterna</i>	<i>0,5</i>	<i>-1,8</i>	<i>-2,3</i>
<i>Varav Färdtjänst</i>	<i>-5,3</i>	<i>-6,9</i>	<i>-1,6</i>
Räddningsnämnden	-13,7	-15,1	-1,4
Samhällsbyggnadsnämnden	-24,7	-28,5	-3,8
Tillsynsnämnden	-0,1	-0,1	0
Kultur och folkhälsonämnden	-183,9	-183,2	0,7
Revisionen	-1,1	-1,1	0
Överförmyndaren	-0,9	-1,2	-0,3
Barn- och ungdomsnämnden	-256,1	-255,9	0,2
Omsorgsnämnden	-210,9	-221,6	-10,7
Kommungemensamma poster	-10,6	-4,9	5,7
Summa nämnder	-767,6	-778,7	-11,1

Analys av nämndernas utfall

- Totala avvikelsen på -11,1 mnkr motsvarar en avvikelse på -1,4%
- Av totala avvikelsen så redovisar Samhällsbyggnadsnämnden ett underskott på -3,8 mnkr och Omsorgsnämnden -10,7 mnkr
- Samhällsbyggnadsnämnden (-3,8)
 - Avvikelse i huvudsak högre el- och vinterväghållningskostnader samt lägre bygglovsintäkter än budgeterat. Kostnaderna för elförbrukning och driftsarbeten har varit högre för 2023.
- Omsorgsnämnden (-10,7)
 - Prognosen per 31 december i delåret var ett underskott på -11 och utfallet blev i nivå med prognosen
 - Störst avvikelse finns inom vård och omsorg. Hög påverkan av Inflationen samt hög sjukfrånvaro och stora kostnadsökningar. Nämnden redogör för ökade kostnader för drivmedel, reparationer, underhåll, skyddsmaterial, utrustning. Högre kostnader pga Heltid som norm vilket påverkat schemalaggingen.

Befolkningsutveckling



- En viktig fråga för kommunen och verksamheterna är befolkningsutvecklingen som minskar ytterligare i förhållande till tidigare år.
- Störst befolkningsförändring har kommunen i antalet födda som minskar för varje år samt antalet äldre som ökar. Prognosen för barn i förskolan minskar de kommande årensamtidigt som volymerna inom äldreomsorg ökar.

02

Väsentliga händelser



Väsentliga händelser

Väsentliga händelser och iakttagelser avseende den sammanställda redovisningen

- Inflationen har haft hög påverkan på Hylte kommun genom ökade kostnader i verksamheterna
- Torups Skola har färdigställts och invigts
- Heltid som norm har haft påtaglig påverkan på Omsorgsnämnden med högre personalkostnader och påverkan på kvaliteten
- Nya detaljplaner har tagits fram och kampanj har genomförts för att sälja kommunens lediga lucktomter
- Vikande befolkningsutveckling

03

lakttagelser från processgranskning



Iakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har åtta processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Bokslut	Vi har genomfört delar av processgranskningen i samband med delårsbokslutet och processen är obligatorisk att följa upp i granskning av årsredovisning. Bokslutsprocessen är väl dokumenterad och det finns goda rutiner för rapportering och sammanställning av underlag till årsredovisning och delårsrapport.
▶ Löneprocess	Kommunen har lönehandbok med rutiner. Vi rekommenderar kommunen att komplettera processen med intern närståendegranskning av ledande befattningshavare.
▶ Inköpsprocess	Vi rekommenderar kommunen att upprätta kompletterande processbeskrivningar till upphandlingsprocessen och identifiera nyckelkontroller och indikatorer för uppföljning löpande och stärka interna kontrollen kring inköp. Intern kontrollprogram omfattar stickprov och tidpunkt för uppföljning är bokslut, rekommenderas vara löpande över året.
▶ Investeringsprocess	Riktlinjer för investering är daterad 2017-01-04. Vi rekommenderar att se över riktlinjerna och ta in nya etablerade rutiner för avstämning av investeringar och avskrivningar. Nya rutiner från 2023 om Investeringsprojektsuppföljning. Kommunen använder RKR:s riktlinjer för avskrivningar.

Iakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har åtta processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Exploateringsprocess	Dokumenterade rutiner finns för avstämning av exploateringsområden och kontroller finns att resultatavräkning sker korrekt avseende försäljningar och värdering.
▶ Intäktsredovisningsprocesser	<p>Kommunen har inte dokumenterade processbeskrivningar avseende intäktsredovisningen. Detta är ett område som kan förbättras genom att kommunen går igenom intäktsredovisningen och identifierar och dokumenterar väsentliga delar av faktureringsprocessen, att kommunen tar betalt enligt taxor, att avtal uppdateras, att kontroll finns över avtal som påverkar intäkter.</p> <p>Interna kontrollen kan stärkas genom kontrollmoment som följer upp nyckelkontroller och indikationer i processen löpande över året.</p>

Iakttagelser processgranskning

Som en del i granskningen av årsredovisningen har åtta processer granskats utifrån Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Process	Kommentar
▶ Väsentliga IT-system	<ul style="list-style-type: none">• Vi har rekommenderat kommunen att utarbeta detaljerade skriftliga rutiner: För att minska personberoenden bör Hylte kommun utveckla omfattande och väl dokumenterade rutiner för hanteringen av användaråtkomst. Dessa rutiner bör inkludera tydliga ansvarsfördelningar, godkännandeprocesser samt riktlinjer för tilldelning och avbeställning av användaråtkomst.• Inför rutin för avbeställning av konton: Det är viktigt att Hylte kommun etablerar en standardiserad rutin för avbeställning av användarkonton i händelse av att anställningar upphör. Denna rutin bör inkludera en process för att snabbt inaktivera konton och säkerställa att inga åtkomsträttigheter kvarstår.• Periodisk granskning av användarkonton: Hylte kommun bör implementera en rutin för periodisk granskning av användarkonton, både i nätverk och andra väsentliga program, för att säkerställa att enbart behöriga individer har åtkomst till systemen och med korrekt behörighet.

04

Övriga iakttagelser



God Redovisningssed och bokslutskommentarer

Finansiell Leasing

- Som framgår av not om leasing under Tillämpade redovisningsprinciper på sidan 39 i årsredovisningen redovisar Hylte kommun avtal som operationell leasing där leasingavgifterna kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Beloppsmässig effekt av att avtalen skulle omklassificeras till finansiell leasing enligt Rådet för Kommunal redovisning Rekommendation Nr5 (RKR R5) har inte beräknats av kommunen men bedöms inte vara väsentlig.
- En omklassificering till finansiell leasing innebär att balansslutningen påverkas genom att anläggningstillgång respektive långfristig skuld redovisas för berörda leasingobjekt och därigenom påverkas nyckeltal av densamma. Nettoeffekten på resultaträkningen bedöms inte bli väsentlig, men delar av kostnaderna kommer att omklassificeras från Verksamhetens resultat till Resultat efter finansiella poster.

God Redovisningssed och bokslutskommentarer Sammanställda räkenskaper

- Bostadsstiftelsen Hyltebostäders årsredovisning, har tillsammans med Kommunens årsbokslut legat till grund för den sammanställda redovisningen. Granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision.
- Vi har i vår granskning inhämtat uttalande från Stiftelsens verkställande direktör om väsentliga händelser, transaktioner med närstående och eventuellt ändrade redovisningsprinciper.
 - Inget har därvid framkommit som står i strid med upplysningar om stiftelsen i Hylte kommuns årsredovisning.

05

Bedömning



Sammanfattande bedömning

- Den finansiella redovisningen i allt väsentligt har tagits fram i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och kommunens centrala riktlinjer
- Räkenskaperna och kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av 2023 års resultat och ställning per 2023-12-31